

**Protocolul numărul 14 la Convenția pentru apărarea Drepturilor
Omului și a Libertăților fundamentale adoptată la Roma la 4
noiembrie 1950, privind modificarea sistemului de control al
Convenției, adoptat la Strasbourg, la 13 mai 2004**

Preambul

Statele membre ale Consiliului Europei, semnatare ale prezentului Protocol la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la data de 4 noiembrie 1950 (în continuare denumită „Convenția”),

Având în vedere Rezoluția numărul 1 și Declarația adoptate în cadrul Conferinței ministeriale europene privind drepturile omului, care s-a desfășurat la Roma la 3 și 4 noiembrie 2000;

Având în vedere Declarațiile adoptate de către Comitetul Miniștrilor la 8 noiembrie 2001, 7 noiembrie 2002 și 15 mai 2003, în cadrul Reuniunilor 109, 111, respectiv 112;

Având în vedere avizul numărul 251 (2004) adoptat de către Adunarea parlamentară a Consiliului Europei la 28 aprilie 2004;

Considerând că este necesară și urgentă modificarea anumitor dispoziții ale Convenției în vederea menținerii și îmbunătățirii eficienței pe termen lung a sistemului de control având în vedere mai ales creșterea continuă a numărului de cauze aflate pe rolul Curții europene a Drepturilor Omului și al Comitetului Miniștrilor Consiliului Europei;

Considerând, mai ales, că este necesar să fie menținut rolul principal al Curții în ceea ce privește protecția drepturilor omului în Europa,

Au convenit asupra celor ce urmează:

Articolul 1

Alineatul 2 al articolului 22 al Convenției se abrogă.

Articolul 2

Articolul 23 al Convenției se modifică după cum urmează:

„ Articolul 23 – Durata mandatului și revocarea

1. Judecătorii sunt aleși pentru o perioadă de 9 ani. Ei nu pot fi realeși.
2. Mandatul judecătorilor se încheie atunci când ei împlinesc vârsta de 70 de ani.
3. Judecătorii rămân în funcție până la înlocuirea lor. Ei continuă totuși să se ocupe de cauzele cu care au fost deja sesizați.



4. Un judecător nu poate fi revocat din funcție decât dacă ceilalți judecători decid, cu o majoritate de două treimi, că el nu mai corespunde condițiilor cerute.”

Articolul 3

Articolul 24 al Convenției se abrogă.

Articolul 4

Articolul 25 al Convenției devine articolul 24 și se modifică după cum urmează:

„ Articolul 24 – Grefa și raportorii

1. Curtea dispune de o grefă ale cărei sarcini și organizare sunt stabilite prin Regulamentul Curții.

2. Atunci când se pronunță în complet de judecător unic, Curtea este asistată de raportori care își exercită funcțiile sub autoritatea președintelui Curții. Ei fac parte din grefa Curții.”

Articolul 5

Articolul 26 al Convenției devine articolul 25 („ Adunarea generală a Curții”) și se modifică după cum urmează:

1. La sfârșitul literei d, virgula este înlocuită cu punct și virgulă, iar cuvântul „și” se elimină.

2. La sfârșitul literei e, punctul este înlocuit cu punct și virgulă.

3. Se adaugă o nouă literă f, după cum urmează:

“f. formulează orice cerere în temeiul articolului 26, alineatul 2.”

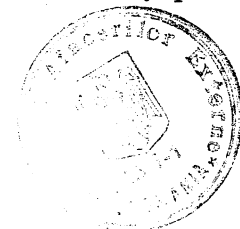
Articolul 6

Articolul 27 din Convenție devine articolul 26 și se modifică după cum urmează:

„Articolul 26 – Completele de judecători unici, comitete, Camere și Marea Cameră

1. Pentru examinarea cauzelor deduse judecării Curții, aceasta se constituie din complete formate din judecător unic, comitete de trei judecători, Camere de șapte judecători și Marea Cameră, formată din 17 judecători. Camerele Curții constituie comitete pentru o perioadă determinată.

2. La cererea Adunării Generale a Curții, Comitetul Miniștrilor poate să reducă la 5 numărul judecătorilor Camerelor, prin decizie unanimă și pentru o perioadă determinată.



3. Judecătorul unic nu va examina nici o cerere introdusă împotriva Înaltei Părți Contractante în numele căreia a fost ales.

4. Judecătorul ales în numele unei Înalte Părți Contractante care este parte în cauză este membru de drept al Camerei sau al Marii Camere. În absența sa sau în cazul în care nu poate participa, va participa în calitate de judecător o persoană aleasă de președintele Curții de pe o listă prezentată în prealabil de către Înalta Parte Contractantă.

5. De asemenea, fac parte din Marea Cameră Președintele Curții, vicepreședinții, președinții Camerelor și alți judecători desemnați în conformitate cu regulamentul Curții. Când cauza este transmisă Marii Camere în temeiul articolului 43, nici un judecător al Camerei care a pronunțat decizia nu poate să facă parte din Marea Cameră, cu excepția președintelui Camerei și a judecătorului care a participat în numele Înaltei Părți Contractante interesate.”

Articolul 7

După noul articol 26, se adaugă un nou articol 27, cu următorul conținut:

“Articolul 27 – Competența judecătorilor unici

1. Judecătorul unic poate declara inadmisibilă o cauză, în temeiul articolului 34, sau poate decide radierea ei de pe rol atunci când o asemenea decizie poate fi luată fără o examinare suplimentară.
2. Decizia este definitivă.
3. Dacă judecătorul unic nu declară inadmisibilă o cauză sau nu o radiază de pe rol, acesta o va transmite unui comitet sau unei Camere pentru o examinare suplimentară.”

Articolul 8

Articolul 28 al Convenției se modifică după cum urmează :

„Articolul 28 – Competența comitetelor

1. Un comitet sesizat cu o cerere individuală formulată în temeiul articolului 34 poate, cu unanimitate de voturi,
 - a. să o declare ca fiind inadmisibilă sau să o radieze de pe rol, atunci când o asemenea decizie poate fi luată fără o examinare suplimentară; sau
 - b. să o declare ca admisibilă și să pronunțe în același timp o hotărâre pe fond, atunci când problema referitoare la interpretarea sau aplicarea Convenției ori a Protocoalelor sale care este la originea cauzei face obiectul unei jurisprudențe constante a Curții.

2. Deciziile și hotărârile prevăzute la alineatul 1 sunt definitive.



3. Dacă judecătorul ales în numele Înaltei Părți Contractante, parte în cauză, nu este membru al comitetului, acesta din urmă poate, în orice fază a procedurii, să-l invite să participe în locul unuia dintre membrii, ținând seama de toți factorii pertinenti, inclusiv dacă partea a contestat aplicarea procedurii prevăzute de paragraful 1.

Articolul 9

Articolul 29 din Convenție se va modifica după cum urmează:

1. Alineatul 1 se modifică după cum urmează: "Dacă nu a fost luată nici o decizie în temeiul articolelor 27 sau 28 și nici nu a fost pronunțată o hotărâre potrivit articolului 28, Camera se pronunță asupra admisibilității și a fondului cererilor individuale formulate conform articolului 34. Decizia asupra admisibilității poate fi luată separat".

2. La finalul alineatului 2, se adăugă o nouă frază, după cum urmează: "Cu excepția cazurilor în care Curtea decide altfel, în cazuri excepționale, decizia asupra admisibilității se ia separat".

3. Alineatul 3 se abrogă.

Articolul 10

Articolul 31 din Convenție se modifică după cum urmează:

1. La sfârșitul literei a, cuvântul „și” este eliminat.
2. Litera b devine litera c și se inserează o nouă literă b, după cum urmează:
„b. se pronunță asupra aspectelor cu privire la care Curtea este sesizată de către Comitetul Miniștrilor în temeiul articolului 46 alineatul 4; și”.

Articolul 11

Articolul 32 din Convenție se modifică după cum urmează:

La sfârșitul alineatului 1, după numărul 34 se adaugă o virgulă și numărul 46.

Articolul 12

Alineatul 3 al articolului 35 din Convenție se modifică după cum urmează:

„3. Curtea declară inadmisibilă orice cerere individuală introdusă în temeiul articolului 34, atunci când apreciază că:

- a. cererea este incompatibilă cu prevederile Convenției sau ale protocoalelor sale, este în mod vădit neîntemeiată sau abuzivă; sau



b. reclamantul nu a suferit nici un prejudiciu important, cu excepția cazului în care respectarea drepturilor omului garantate prin Convenție și protocoalele sale impune examinarea pe fond a cererii și cu condiția de a nu respinge pentru acest motiv nici o cauză care nu a fost examinată corespunzător de o instanță națională.”

Articolul 13

La sfârșitul articolului 36 din Convenție se adaugă un nou alineat 3, după cum urmează:

„3. În orice cauză aflată pe rolul unei Camere sau al Marii Camere, Comisarul pentru drepturile omului al Consiliului Europei poate prezenta observații scrise și poate lua parte la audieri.”

Articolul 14

Articolul 38 din Convenție se modifică după cum urmează:

„Articolul 38 – Examinarea în contradictoriu a cauzei

Curtea examinează cauza în condiții de contradictorialitate cu reprezentanții părților și, dacă este cazul, procedează la o anchetă, pentru a cărei bună desfășurare, Înaltele Părți Contractante implicate vor pune la dispoziție toate facilitățile necesare.”

Articolul 15

Articolul 39 din Convenție se modifică după cum urmează:

„Articolul 39 – Soluționări pe cale amiabilă

1. În orice etapă a procedurii, Curtea se poate pune la dispoziția părților în vederea soluționării pe cale amiabilă a cauzei, care să reflecte respectarea drepturilor omului, așa cum sunt recunoscute acestea în Convenție și Protocoalele sale.

2. Procedura descrisă la alineatul 1 este confidențială.

3. În cazul încheierii unei convenții de rezolvare amiabilă, Curtea scoate cauza de pe rol printr-o decizie care se limitează la o prezentare sumară a situației de fapt și a soluției adoptate.

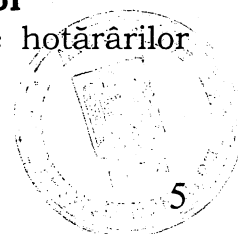
4. Această decizie este transmisă Comitetului Miniștrilor, care supraveghează executarea clauzelor din convenția de soluționare pe cale amiabilă, așa cum au fost reținute în decizie.”

Articolul 16

Articolul 46 din Convenție se modifică după cum urmează:

„Articolul 46 – Forța obligatorie și executarea hotărârilor

1. Înaltele Părți Contractante se obligă să se conformeze hotărârilor definitive ale Curții pronunțate în cauzele în care sunt părți.



2. Hotărârea definitivă a Curții se transmite Comitetului Miniștrilor care supraveghează executarea acesteia.

3. În cazul în care Comitetul Miniștrilor consideră că supravegherea executării unei hotărâri definitive este împiedicată de o dificultate de interpretare a acestei hotărâri, el poate sesiza Curtea pentru a se pronunța asupra acestei probleme de interpretare. Decizia cu privire la sesizarea Curții se ia prin vot cu o majoritate de două treimi din numărul reprezentanților cu drept de a participa la lucrările Comitetului.

4. În cazul în care Comitetul Miniștrilor consideră că o Înalță Parte contractantă refuză să se conformeze unei hotărâri definitive pronunțate într-un litigiu în care este parte, acesta poate, după ce a pus în întârziere Înalta Parte, să sesizeze Curtea cu privire la problema respectării, de către aceasta, a obligației prevăzute la alineatul 1, printr-o decizie luată cu votul majorității de două treimi din numărul reprezentanților cu drept de a participa la lucrările Comitetului.

5. Dacă Curtea constată o încălcare a alineatului 1, trimite cauza Comitetului Miniștrilor pentru ca acesta să examineze măsurile care se impun. Dacă Curtea constată că nu s-a produs o încălcare a alineatului 1, va transmite cauza Comitetului Miniștrilor, care va decide încetarea supravegherii executării.”

Articolul 17

Articolul 59 al Convenției se modifică după cum urmează:

1. Se adaugă alineatul 2, cu următorul conținut:

“2. Uniunea Europeană poate adera la prezenta Convenție.”

2. Alineatele 2, 3 și 4 vor deveni, respectiv, alineatele 3, 4 și 5.

Dispoziții finale și tranzitorii

Articolul 18

1. Prezentul Protocol este deschis semnării de către statele membre ale Consiliului Europei, semnatare ale Convenției, care își pot exprima consimțământul de a fi parte la acesta:

a. semnare fără rezerva ratificării, acceptării sau aprobării; sau

b. semnare sub rezerva ratificării, acceptării sau aprobării, urmată de ratificare, acceptare sau aprobare.

2. Instrumentele de ratificare, acceptare sau aprobare vor fi depuse la Secretariatul General al Consiliului Europei.

Articolul 19

Prezentul Protocol va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează trecerii unui termen de trei luni de la data la care toate Părțile Contractante își vor fi



exprimat consimțământul de a fi parte la Protocol, în conformitate cu dispozițiile articolului 18.

Articolul 20

1. La data intrării în vigoare a prezentului Protocol, dispozițiile sale se vor aplica tuturor cererilor aflate pe rolul Curții, precum și tuturor hotărârilor a căror executare este supravegheată de către Comitetul Miniștrilor.

2. Noul criteriu de admisibilitate introdus prin articolul 12 al prezentului Protocol la articolul 35 alineat 3.b al Convenției, nu se va aplica cererilor declarate admisibile înainte de intrarea în vigoare a Protocolului. Doi ani după intrarea în vigoare a prezentului Protocol, doar Camerele și Marea Cameră vor putea aplica noul criteriu de admisibilitate.

Articolul 21

La data intrării în vigoare a prezentului Protocol, durata mandatului judecătorilor care se află în exercitarea primului lor mandat se va prelungi de drept, pentru a atinge un total de 9 ani. Ceilalți judecători își vor încheia mandatul, care va fi prelungit de drept cu doi ani.

Articolul 22

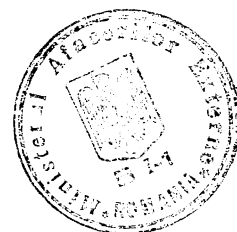
Secretarul General al Consiliului Europei va notifica statelor membre ale Consiliului Europei :

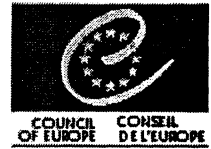
- a. orice semnare;
- b. depunerea oricărui instrument de ratificare, acceptare sau aprobare;
- c. data intrării în vigoare a prezentului Protocol, conform articolului 19; precum și
- d. orice alt act, notificare sau comunicare referitoare la prezentul Protocol.

Drept care, subsemnații, având depline puteri, au semnat prezentul Protocol.

Adoptat la Strasbourg, la 13 mai 2004, în limbile franceză și engleză, ambele texte fiind egal autentice, într-un singur exemplar care va fi depus la arhivele Consiliului Europei. Secretariatul General al Consiliului Europei va comunica o copie certificată conformă cu originalul fiecăruia dintre statele membre ale Consiliului Europei.

Conform cu originalul
Kayo





Protocole n° 14 à la Convention de sauvegarde des Droits de l'Homme et des Libertés fondamentales, amendant le système de contrôle de la Convention

Strasbourg, 13 mai 2004

Convention | Protocole
Protocoles : No. 4 | No. 6
No. 7 | No. 12 | No. 13
Rapport explicatif
English

Préambule

Les Etats membres du Conseil de l'Europe, signataires du présent Protocole à la Convention de sauvegarde des Droits de l'Homme et des Libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950 (ci-après dénommée « la Convention »),

Vu la Résolution n° 1 et la Déclaration adoptées lors de la Conférence ministérielle européenne sur les droits de l'homme, tenue à Rome les 3 et 4 novembre 2000;

Vu les Déclarations adoptées par le Comité des Ministres le 8 novembre 2001, le 7 novembre 2002 et le 15 mai 2003, lors de ses 109^e, 111^e et 112^e Sessions respectivement ;

Vu l'Avis n° 251 (2004), adopté par l'Assemblée parlementaire du Conseil de l'Europe le 28 avril 2004;

Considérant qu'il est nécessaire et urgent d'amender certaines dispositions de la Convention afin de maintenir et de renforcer l'efficacité à long terme du système de contrôle en raison principalement de l'augmentation continue de la charge de travail de la Cour européenne des Droits de l'Homme et du Comité des Ministres du Conseil de l'Europe ;

Considérant, en particulier, qu'il est nécessaire de veiller à ce que la Cour continue de jouer son rôle prééminent dans la protection des droits de l'homme en Europe,

Sont convenus de ce qui suit:

Article 1

Le paragraphe 2 de l'article 22 de la Convention est supprimé.

Article 2

L'article 23 de la Convention est modifié comme suit :

« Article 23 – Durée du mandat et révocation

1. Les juges sont élus pour une durée de neuf ans. Ils ne sont pas rééligibles.

2. Le mandat des juges s'achève dès qu'ils atteignent l'âge de 70 ans.
3. Les juges restent en fonction jusqu'à leur remplacement. Ils continuent toutefois de connaître des affaires dont ils sont déjà saisis.
4. Un juge ne peut être relevé de ses fonctions que si les autres juges décident, à la majorité des deux tiers, que ce juge a cessé de répondre aux conditions requises. »

Article 3

L'article 24 de la Convention est supprimé.

Article 4

L'article 25 de la Convention devient l'article 24 et son libellé est modifié comme suit :

« Article 24 – Greffe et rapporteurs

1. La Cour dispose d'un greffe dont les tâches et l'organisation sont fixées par le règlement de la Cour.
2. Lorsqu'elle siège en formation de juge unique, la Cour est assistée de rapporteurs qui exercent leurs fonctions sous l'autorité du président de la Cour. Ils font partie du greffe de la Cour. »

Article 5

L'article 26 de la Convention devient l'article 25 (« Assemblée plénière ») et son libellé est modifié comme suit :

1. A la fin du paragraphe d, la virgule est remplacée par un point-virgule et le mot « et » est supprimé.
2. A la fin du paragraphe e, le point est remplacé par un point-virgule.
3. Un nouveau paragraphe f est ajouté, dont le libellé est :

f. fait toute demande au titre de l'article 26, paragraphe 2. »

Article 6

L'article 27 de la Convention devient l'article 26 et son libellé est modifié comme suit :

« Article 26 – Formations de juge unique, comités, Chambres et Grande Chambre

1. Pour l'examen des affaires portées devant elle, la Cour siège en formations de juge unique, en comités de trois juges, en Chambres de sept juges et en une Grande Chambre de dix-sept juges. Les Chambres de la Cour constituent les comités pour une période déterminée.
2. A la demande de l'Assemblée plénière de la Cour, le Comité des Ministres peut, par une décision unanime et pour une période déterminée, réduire à cinq le nombre de juges des Chambres.
3. Un juge siégeant en tant que juge unique n'examine aucune requête introduite contre la Haute Partie contractante au titre de laquelle ce juge a été élu.

4. Le juge élu au titre d'une Haute Partie contractante partie au litige est membre de droit de la Chambre et de la Grande Chambre. En cas d'absence de ce juge, ou lorsqu'il n'est pas en mesure de siéger, une personne choisie par le président de la Cour sur une liste soumise au préalable par cette Partie siège en qualité de juge.

5. Font aussi partie de la Grande Chambre, le président de la Cour, les vice-présidents, les présidents des Chambres et d'autres juges désignés conformément au règlement de la Cour. Quand l'affaire est déférée à la Grande Chambre en vertu de l'article 43, aucun juge de la Chambre qui a rendu l'arrêt ne peut y siéger, à l'exception du président de la Chambre et du juge ayant siégé au titre de la Haute Partie contractante intéressée. »

Article 7

Après le nouvel article 26, un nouvel article 27 est inséré dans la Convention, dont le libellé est :

« Article 27 – Compétence des juges uniques

1. Un juge unique peut déclarer une requête introduite en vertu de l'article 34 irrecevable ou la rayer du rôle lorsqu'une telle décision peut être prise sans examen complémentaire.

2. La décision est définitive.

3. Si le juge unique ne déclare pas une requête irrecevable ou ne la rayer pas du rôle, ce juge la transmet à un comité ou à une Chambre pour examen complémentaire. »

Article 8

L'article 28 de la Convention est modifié comme suit :

« Article 28 – Compétence des comités

1. Un comité saisi d'une requête individuelle introduite en vertu de l'article 34 peut, par vote unanime,

a. la déclarer irrecevable ou la rayer du rôle lorsqu'une telle décision peut être prise sans examen complémentaire; ou

b. la déclarer recevable et rendre conjointement un arrêt sur le fond lorsque la question relative à l'interprétation ou à l'application de la Convention ou de ses Protocoles qui est à l'origine de l'affaire fait l'objet d'une jurisprudence bien établie de la Cour.

2. Les décisions et arrêts prévus au paragraphe 1 sont définitifs.

3. Si le juge élu au titre de la Haute Partie contractante partie au litige n'est pas membre du comité, ce dernier peut, à tout moment de la procédure, l'inviter à siéger en son sein en lieu et place de l'un de ses membres, en prenant en compte tous facteurs pertinents, y compris la question de savoir si cette Partie a contesté l'application de la procédure du paragraphe 1.b. »

Article 9

L'article 29 de la Convention est amendé comme suit :

1. Le libellé du paragraphe 1 est modifié comme suit : « Si aucune décision n'a été prise

en vertu des articles 27 ou 28, ni aucun arrêt rendu en vertu de l'article 28, une Chambre se prononce sur la recevabilité et le fond des requêtes individuelles introduites en vertu de l'article 34. La décision sur la recevabilité peut être prise de façon séparée. »

2. Est ajoutée à la fin du paragraphe 2 une nouvelle phrase, dont le libellé est : « Sauf décision contraire de la Cour dans des cas exceptionnels, la décision sur la recevabilité est prise séparément. »

3. Le paragraphe 3 est supprimé.

Article 10

L'article 31 de la Convention est amendé comme suit :

1. A la fin du paragraphe a, le mot « et » est supprimé.

2. Le paragraphe b devient le paragraphe c et un nouveau paragraphe b est inséré, dont le libellé est :

b. se prononce sur les questions dont la Cour est saisie par le Comité des Ministres en vertu de l'article 46, paragraphe 4 ; et »

Article 11

L'article 32 de la Convention est amendé comme suit :

A la fin du paragraphe 1, une virgule et le nombre 46 sont insérés après le nombre 34.

Article 12

Le paragraphe 3 de l'article 35 de la Convention est modifié comme suit :

3. La Cour déclare irrecevable toute requête individuelle introduite en application de l'article 34 lorsqu'elle estime:

a. que la requête est incompatible avec les dispositions de la Convention ou de ses Protocoles, manifestement mal fondée ou abusive ; ou

b. que le requérant n'a subi aucun préjudice important, sauf si le respect des droits de l'homme garantis par la Convention et ses Protocoles exige un examen de la requête au fond et à condition de ne rejeter pour ce motif aucune affaire qui n'a pas été dûment examinée par un tribunal interne. »

Article 13

Un nouveau paragraphe 3 est ajouté à la fin de l'article 36 de la Convention, dont le libellé est :

3. Dans toute affaire devant une Chambre ou la Grande Chambre, le Commissaire aux Droits de l'Homme du Conseil de l'Europe peut présenter des observations écrites et prendre part aux audiences. »

Article 14

L'article 38 de la Convention est modifié comme suit :

« Article 38 – Examen contradictoire de l'affaire

La Cour examine l'affaire de façon contradictoire avec les représentants des parties et, s'il y a lieu, procède à une enquête pour la conduite efficace de laquelle les Hautes Parties contractantes intéressées fourniront toutes facilités nécessaires. »

Article 15

L'article 39 de la Convention est modifié comme suit :

« Article 39 – Règlements amiables

1. A tout moment de la procédure, la Cour peut se mettre à la disposition des intéressés en vue de parvenir à un règlement amiable de l'affaire s'inspirant du respect des droits de l'homme tels que les reconnaissent la Convention et ses Protocoles.
2. La procédure décrite au paragraphe 1 est confidentielle.
3. En cas de règlement amiable, la Cour raye l'affaire du rôle par une décision qui se limite à un bref exposé des faits et de la solution adoptée.
4. Cette décision est transmise au Comité des Ministres qui surveille l'exécution des termes du règlement amiable tels qu'ils figurent dans la décision. »

Article 16

L'article 46 de la Convention est modifié comme suit :

« Article 46 – Force obligatoire et exécution des arrêts

1. Les Hautes Parties contractantes s'engagent à se conformer aux arrêts définitifs de la Cour dans les litiges auxquels elles sont parties.
2. L'arrêt définitif de la Cour est transmis au Comité des Ministres qui en surveille l'exécution.
3. Lorsque le Comité des Ministres estime que la surveillance de l'exécution d'un arrêt définitif est entravée par une difficulté d'interprétation de cet arrêt, il peut saisir la Cour afin qu'elle se prononce sur cette question d'interprétation. La décision de saisir la Cour est prise par un vote à la majorité des deux tiers des représentants ayant le droit de siéger au Comité.
4. Lorsque le Comité des Ministres estime qu'une Haute Partie contractante refuse de se conformer à un arrêt définitif dans un litige auquel elle est partie, il peut, après avoir mis en demeure cette Partie et par décision prise par un vote à la majorité des deux tiers des représentants ayant le droit de siéger au Comité, saisir la Cour de la question du respect par cette Partie de son obligation au regard du paragraphe 1.
5. Si la Cour constate une violation du paragraphe 1, elle renvoie l'affaire au Comité des Ministres afin qu'il examine les mesures à prendre. Si la Cour constate qu'il n'y a pas eu violation du paragraphe 1, elle renvoie l'affaire au Comité des Ministres, qui décide de clore son examen. »

Article 17

L'article 59 de la Convention est amendé comme suit :

1. Un nouveau paragraphe 2 est inséré, dont le libellé est :

« 2. L'Union européenne peut adhérer à la présente Convention. »

2. Les paragraphes 2, 3 et 4 deviennent respectivement les paragraphes 3, 4 et 5.

Dispositions finales et transitoires

Article 18

1. Le présent Protocole est ouvert à la signature des Etats membres du Conseil de l'Europe signataires de la Convention, qui peuvent exprimer leur consentement à être liés par :

- a. signature sans réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation; ou
- b. signature sous réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation, suivie de ratification, d'acceptation ou d'approbation.

2. Les instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation seront déposés près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

Article 19

Le présent Protocole entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date à laquelle toutes les Parties à la Convention auront exprimé leur consentement à être liées par le Protocole, conformément aux dispositions de l'article 18.

Article 20

1. A la date de l'entrée en vigueur du présent Protocole, ses dispositions s'appliquent à toutes les requêtes pendantes devant la Cour ainsi qu'à tous les arrêts dont l'exécution fait l'objet de la surveillance du Comité des Ministres.

2. Le nouveau critère de recevabilité inséré par l'article 12 du présent Protocole dans l'article 35, paragraphe 3.b de la Convention, ne s'applique pas aux requêtes déclarées recevables avant l'entrée en vigueur du Protocole. Dans les deux ans qui suivent l'entrée en vigueur du présent Protocole, seules les Chambres et la Grande Chambre de la Cour peuvent appliquer le nouveau critère de recevabilité.

Article 21

A la date d'entrée en vigueur du présent Protocole, la durée du mandat des juges accomplissant leur premier mandat est prolongée de plein droit pour atteindre un total de neuf ans. Les autres juges terminent leur mandat, qui est prolongé de plein droit de deux ans.

Article 22

Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe notifiera aux Etats membres du Conseil de l'Europe :

- a. toute signature;
- b. le dépôt de tout instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation ;

c. la date d'entrée en vigueur du présent Protocole conformément à l'article 19 ;
et

d. tout autre acte, notification ou communication ayant trait au présent Protocole.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé le présent Protocole.

Fait à Strasbourg, le 13 mai 2004, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe en communiquera copie certifiée conforme à chacun des Etats membres du Conseil de l'Europe.